

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Meltzer, Sibiu.

Foaie politică.

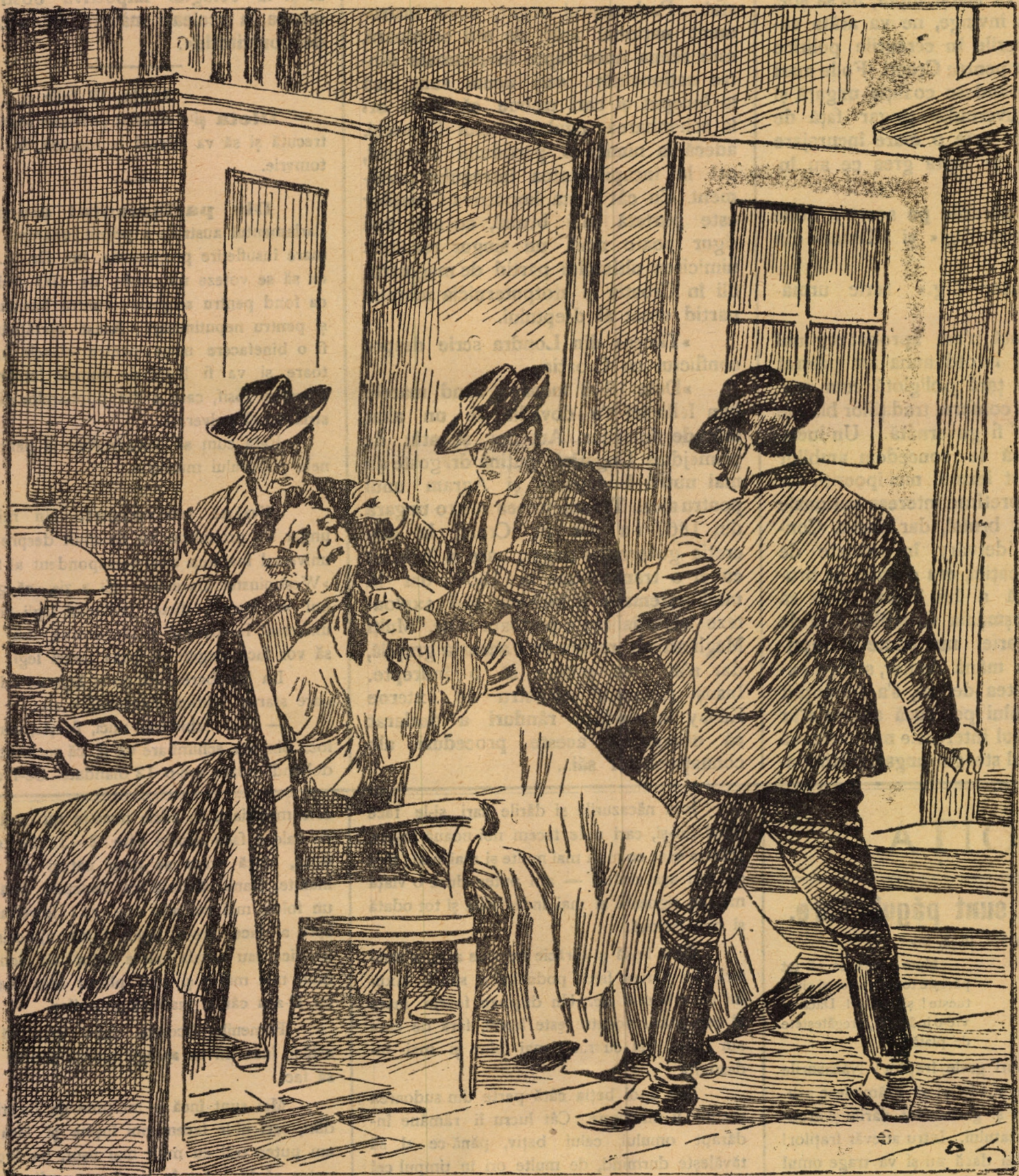
Apăre în fiecare Duminică.

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ară 12 bani a treia-ară 10 bani.

Hoți crudeli.

— Atentatul unor hoți. —

Multe mișelii și hoții să întâmplă în vremea noastră, dar ceea ce au făcut zilele trecute trei feciori în Zorlențul-mare totuși este o raritate. Le trebuia bani, ca să aibă cu ce să-și petreacă și au pătruns noaptea în casa văduvei bogate Iulia Dancia. Văduva lo-

cua singură. Cum au intrat au cerut să le dea bani. Femeia n'a voit să le dea și a început să strige. Văzând mișelii, că cu frumosul nu-și pot ajunge scopul, au prins-o pe biata femeie, au legat-o de un scaun și au început să o chinue, dar cum? Au luat ace de cusut

și au împuns-o în obraz și i-au scos și ochii. Apoi prădând tot de ce au dat, s'au depărtat. Gendarmeria însă a pus mâna pe ei și acum își vor lua pedeapsa, de care sunt vrednici.

Lupta Croaților.

Prin aceea, că guvernul ungar a oprit întrunirea dietei croate, a zădărnicit ce e drept, ca noului ban eventual să ii se dea vot de neîncredere, dar pentru aceea luptei croate nu i-a putut pune capăt. Lupta să continue cu înverșunare în afară de parlament. Deputații croați țin în mai multe locuri întruniri publice cu alegătorii lor și rostesc vorbiri despre starea lucrurilor. Așa au fost întruniri la Ogulin, Plask, Glina, Belovar, Pojega, unde au vorbit Nicolici, Dr. Medacovici, Supilo, Roici etc. spunând că lupta nu e iertată să încete, până-ce nu vor frânge domnia străină în Croația.

Ei stăruie ca dieta să fie convocată, ca poporul prin reprezentanții săi să-și spuie părerea.

Cum să va sfârși lupta, nu să știe, care parte va învinge, ne va arăta viitorul, dar păreriile în cercurile politice europene sunt pentru Croați. Foile mari din Europa osândesc coaliția ungară și purcederea guvernului ungar față de Croați, ceea ce este o mare încurajare pentru Croați în lupta grea ce au întreprins-o.

Eată aci păreriile pe scurt a două foi: »Frankfurter Ztg.« și »Times« din Londra:

»Frankfurter Ztg.« scrie următoarele:

»Nici odată n'am aprobat regimul Tiszaiștilor, ci întotdeauna am păstrat credința, că o țară poliglotă cum este Ungaria, numai conform tradițiilor blânde deakiste poate fi guvernată. Un lucru însă trebuie să le concedem ambilor Tisza: n'au fost ieziți, nici ipocriți, iar în chestii de pretinse interese naționale ei au procedat brutal, dar cinstit. Conte Kluén-Héderváry, în calitate de locțiitor al Croației, era o astfel de brutalitate cinstită a lui Tisza, încât să exprima că dușmănia Croaților față de interesele Ungariei nu poate fi reprimată decât cu mână de fier, stânga extremă majoritatea de azi, s'a deslănțuit asupra guvernului pentru că acesta n'ar apăra din destul interesele naționale, că nu apăra destul steagul ungar, și Khuén-

Héderváry tot n'a fost destul de rabiât în ochii acestor ultrapatrioți.

Ceeace de sine înțeles n'a impedit stânga extremă de a să alia pe timpul obstrucției sub Fejérváry cu opoziția croată. Natural, că totul era numai jonglerie. Oameni ca Ugron Gábor și cinstitul Polónyi erau negociatorii. Marele patriot Polónyi, în vreme ce prin o damă suspectă făcea spionajiu pe la Curtea din Viena, negocia în același timp și cu Croații și dacă guvernul Fejérváry mai rămânea câteva săptămâni la putere, cu siguranță s'ar fi încheiat între coaliția Ungară și Croația un pact. Fejérváry însă a căzut, Coaliția a ajuns la guvern, și cu asta a fost pentru dânșii înlăturată necesitatea de a da ceva Croaților.

Cearța între tovarășii de arme a izbucnit în urma pragmaticei de serviciu a împiegaților dela trenurile de stat. Parlamentul ungar, acest instrument național atât de util odinioară, este scena unor lupte înverșunate dintre naționalități, cari acum sunt încă la început și cari trebuie să ducă ori la schimbarea regulamentului Camerei, adică la nimicirea partidului național, ori la incapacitatea întregului parlament. Cu cât lupta împotriva Croaților este purtată mai brutal, cu atât mai sigur poate avea un singur rezultat: nimicirea ultimului partid de maghiarofili în Croația și atotputernicia marelui partid croat al dreptului.

»Times« din Londra scrie despre conflictul cu Croația:

»Dela 1848 încoace, când marele ban Iellacici s'a dovedit de un aliat atât de folositor Austriei și atât de primejdios Ungariei, puțină dragoste au mai nutrit Budapesta și Agram unul pentru altul. Transacțiunea austro ungară din 1867 i-a pus pe Croați la discreția guvernului ungar, care a încheiat cu ei o transacțiune la 1868, dar în mod sistematic a încercat să-i exploateze materialicește pe toate căile. Mulți Maghiari au recunoscut această greșală, dar n'au avut putere să o îndrepte. Inuși răposatul ministru de externe Kállay în repeșite rânduri a declarat că desaproabă aceste proceduri ale conaționalilor săi...

Câtă vreme a fost la putere partidul liberal, Croații înzădar au luptat împotriva influenței mahiare. Ajungând la putere coaliția maghiară, câțiva tineri conducători ai Croaților au reușit să se înțeleagă cu Maghiarii, cari le-au făcut promisiuni mari în ce privește aspirațiile Croaților. Discursul lui Polónyi a dovedit că aceste promisiuni trebuie să fi fost pe cât de imprudente, pe atât de strălucite. Dar când Croații au început să ceară împlinirea promisiunilor, guvernul ungar a rămas surd. Și a început obstrucția croată.

E o ciudată ironie politică că partidul independist, care cu trei ani mai înainte obstruase împotriva majorității liberale și a declarat reviziunea regulamentului Camerei — cerută de contele Tisza — drept o tradare a constituției ungare, a ajuns să fie nevoit să-și ia refugiul împotriva obstrucției croate la aceleași măsuri de »tradare de constituție«.

Sibiu, 19 Iulie n. 1907.

Dieta și-a amânat ședințele săptămâna trecută și să va întruni la toamnă, în 10 Octombrie.

Din parlamentul austriac.

Parlamentul austriac a primit unanim și cu mare însuflețire propunerea lui Dr. Lueger, ca să se voteze un credit de 100 milioane, ca fond pentru asigurare contra bătrânețelor și pentru neputințioși. Acest așezământ va fi o binefacere mare pentru clasele muncitoare și va fi legat de numele împăratului Francisc Iosif, care a dat popoarelor din Austria votul universal.

Eată cum să lucră în Austria pentru binele poporului muncitor.

Votul universal. Un ministru ungar s'a pronunțat nu de mult despre votul universal înaintea unui corespondent al foaiei »Westminster Gazette«. El a zis, că guvernul va înainta dietei proiectul legii votului universal la toamnă și la toamna din 1908 să vor face alegeri pe baza noiei legi.

La întrebarea, că noua lege va schimba oare starea politică, ministrul a zis:

— Nu! Schimbări mici, firește, vor avea loc. Singura schimbare va fi, că socialiștii vor dobândi poate vre-o 12 mandate. Ce-i drept,

FOITA.

Judecățile sunt păgubitoare.

De Nic. Dușa, inv.

Moto: cea ce să tot părește toată averea-și cheltuește! și iară-și! Dacă ai vre-o judecată, pregătește-te de plată!

Trăim timpuri grele fraților! Năcasurile și neajunsurile de tot felul să grămădesc asupra noastră. Mari și grele sunt dările și aruncurile din partea statului. Intru adevăr fraților! În timpul de astăzi dacă nu-și va trage omul sama bine cu aceea ce face, apoi zău e greu de trăit, copleșiți de atâtea năcasuri din toate părțile.

Dar apoi năcasurile și dările cari ne vin din partea altora ar fi și ar trece; suntem așa zicând dedați cu ele și vrând nevrând — de silă ca de voe bună — trăbuie să le împlinim și să le suportăm.

Însă năcasurile și dările cari și-le face omul lui-și, cari ni-le facem noi noauă înșine, acestea sunt cu mult mai multe și mai mari; fără de cari așa zicând — am putea duce o viață mai cu tigneală și mai îndestulită și tot odată și mai fericită.

Câtă lipsă și sărăcie nu vine asupra noastră din partea falei, podoabelor sau a luxului cum îi mai zic. Un dușman foarte mare al bunăstării noastre este luxul, fără de care am putea trăi cu mult mai bine și mai îndestuliți.

Dar apoi beția câtă parte din sudoarea omului îi nimicește. Cât lucru îi rămâne îndărăpt omului celui bețiv, până-ce el să tăvălește durmind, de multe ori în timpul cel mai scump al câmpului.

După beție urmează fumatul sau pipatul. Aceasta datină uricioasă și păgubitoare încă mistuește o sumă foarte însemnată din averea omului. Banii dați pe tutun, întru adevăr putem zice că sunt bani aruncați în foc.

Ospețele cele fără socoteală și necumpetate încă pun pedecă propășirii noastre în

cele materiale. În zilele noastre nu mai este cu cale a face ospete câte 2—3 zile și cu satul, dacă vrem să dăm cătuși de puțin înainte. Banii cheltuiți cu ospetele fără nici un folos, mai cu cale este să-i întrebuițăm spre a face vre-o faptă bună ajutorind ș. biserica sau școala sau a ajuta alt scop cu mult mai mare și mai plăcut atât înaintea lui D-zeu cât și înaintea oamenilor.

Pomenile. Acestea după cum să pun astăzi, încă nu să ajunge scopul pentru care să fac.

Mai sunt încă o mulțime de biruri sau dări, cari ni-le facem noi înșine și fără cari am putea trăi cu mult mai ușor, ba încă am putea să înaintăm în bună stare din an în an; dar despre acestea voiu vorbi mai pe larg de altădată.

Pentru astăzi mi-am propus să vorbesc ceva despre un rău sau un dușman de moarte așazicând al poporului nostru, care roade la rădăcina înaintării țărânului român. (Va urma.)

mulți cred că naționalitățile vor dobândi un număr mare de mandate, dar eu sunt de altă părere. Partidul kossuthist va pierde câteva mandate, dar foarte puține. Din aceste poți să vezi că noi n'avem să ne temem de o lărgire a dreptului electoral, pe când de altă parte măsura aceasta va contribui mult la liniștirea spiritelor. —

Noi credem, că dl ministru să înșeală în presupunerile sale, căci altcum n'ar avea răcoare kossuthiștii de noua lege.

Conflictul cu Croații. Despre conflictul cu Croații să scriu următoarele știri mai noue:

Partidele coaliționiste croate-sârbe, după lungi consultări, au publicat un manifest, adresat poporului.

În manifest să spună, că prin noua lege a căilor ferate tinenimea croată nu poate fi aplicată la trenuri în Croația, dacă nu știe ungurește. Delegații croați s'au luptat în dietă, dar guvernul a trecut legea de un paragraf, care sub titlu de pragmatica de slujbă, fixează numai afacerea limbei maghiare.

Delegații croați au protestat contra acesteia, declarând că regatul croat-slavon nici când nu va recunoaște o lege, prin care să introducă o limbă străină pe teritoriu croat. Arată apoi alte gravamine ale tranzacției și în sfârșit cere spriginul poporului pentru partidele coaliționate.

Din Zagrab să anunță, că foile scriu foarte aspru contra Ungariei. Față de ban proclamă rezistența pasivă și zice, că delegații croați vor face la toamnă obstrucție strajnică în dieta ungară.

Croții continuă lupta și pe teren economic. Neguțătorii lor și institutele de bani, încunjură tot ce-i unguresc.

DIN LUME.

Inoirea alianței de trei.

«N. Fr. Presse» primește din Roma știrea, că alianța dintre Austro-Ungaria și Italia s'a prelungit până în 1914 și tot asemenea s'a făcut și între Germania și Italia. Aceasta însemnă că alianța celor trei state: Germania, Austro-Ungaria și Italia, care există de aproape 30 de ani, s'a mai prelungit pe alți 6 ani.

America și Japonia.

Între Statele-unite din America de nord și Japonia s'au ivit de un timp încoace neînțelegeri, din pricina că neguțătorii japonezi din San-Francisco au fost atacați. Să vorbească chiar de izbucnirea unui eventual războiu între cele două state, dar acesta așa să vede, că să va încunjura. Ministerul de marină a trimis flota atlantică în oceanul Pacific, dar aceasta nu e îndreptată contra japonei, ci e o simplă manevră de flotă. Ea nici nu va sta mult în oceanul Pacific.

Din România.

Procesele în afacerea rescoalelor.

Acum să pertracteze în România procesele privitoare la țărani rescuși. În câteva cazuri curtea cu juri a achitat pe țărani. Așa au fost achitați între alții 20 de țărani din satele Căciulați și Hociungi. Ei erau învinuiți, că au cerut dela arendașul Bogdan Lazarovici pământ mai ieftin și li s'a fâgă-

duit, dar a doua zi mergând să facă învoielă, n'au găsit pe nimenea și așa s'au infuriat și au început a devasta. Jurații însă i-au achitat.

Legătura diplomatică cu Grecia.

În sfatul ministerial, ținut săptămâna trecută, s'a hotărât, ca guvernul român să reprimească în țară pe Grecii espulzați (alungați) și să sisteze taxele vamale mari, ce s'au pus pe mărfurile grecești, dar fără ca să se reia legăturile diplomatice cu Grecia. Aceste li s'au împărțit guvernului grec din Atena prin legațiunea rusască, care reprezintă Grecia la București.

În privința aceasta «Monitorul oficial» publică următoarele:

Vizând jurnalul consiliului de miniștri sub No. 886 din 28 Iunie 1907.

Am decretat și decretăm:

Art. I. Să revoacă decretul regal Nr. 2710 din 8 Iulie 1906, decret privitor la măsurile luate pentru prohibirea importului de mărfuri din Grecia și suprataxarea la impozite a supușilor greci.

Art. II. Ministrul nostru secretar de stat la departamentul finanțelor este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în Castelul Peleş, la 28 Iunie 1907.

Ministrul de finanțe

Carol.

I. Costinescu.

Delegația persană.

Luni a sosit la București, venind dela Constanța, o delegație persană compusă din Khanii Riza, Houssain și Abelfot. Delegația merge și la Sinaia și are scopul a vizita așezămintele militare ale României.

Cetitorule

lățește „Foaia Poporului” între
cunoștinții tăi!

Școalele noastre.

III.

În articolul din urmă dl asesor Ivan atinge o afacere dureroasă a noastră, neînțelegerile, ce ici și colo există între preoți și învățători — neînțelegeri, cari trebuie să dispară dintre noi, apoi încheie astfel:

Punând la o parte micile miserii să ne apucăm toți de lucru.

Înainte de toate așteptăm dela protopopii nostri cea mai încordată activitate, punându-se în contact cu fruntașii comunelor bisericesti pentru asigurarea salariilor învățătoresți și asigurarea caracterului școalelor noastre confesionale.

În lucrarea aceasta așteptăm și pretindem chiar dela membri sinodului arhidiecezan, dela deputații congresuali, dela membrii sinoadelor protopresbiterale, dela întreaga inteligența noastră românească, directori de bănci, advocați, medici, funcționari mari și mici, trecuți la pensii, cu puțină ocupațiune, ca toți, dar toți să ne dea prețiosul lor sucurs, să meargă în comune, să însoțească pe protopopul și să-i dea mână de ajutor, sprijin moral ca să vadă întreaga obște românească cum înțelegem

cu toții opera de salvare și de mântuire și cum una gândim, când e vorba de cultura noastră națională.

Așteptăm ca toți fiii cei buni ai neamului nostru să se găsească într-o singură tabără, în tabăra luptătorilor pentru asigurarea existenței școalelor.

Nu persoana învățătorilor să ne determine la această lucrare, căci ei și altcum ar putea ajunge la pâinea cea amară, ce li să asigure prin lege, ci simțul nostru de Români și de creștini, pentru că perzând prima fortăreață — școala și învățătorii — urmează să capituleze mai târziu și preoțimea cu bisericile și cu altarele sfinte la cari s'au închinat strămoșii noștri și pe cari nu ni-e permis să le lăsăm ca să se apropie de ele mâni străine.

Vom vedea și ni-se va da bună ocazie să constatăm, cari sunt fiii cei adevărați, luptătorii cei harnici și desinteresati, și cari sunt fanfaronii, cari să bat în piept, că ei sunt creștini buni și Români mari, dar în clipe mari fac pe învelnicii și neîncrezători, stau de parte de mișcările noastre, au mâinile încrucișate, criticând lucrarea altora și cu deosebire a autorităților bisericesti, învinovățindu-le că fac prea puțin, lucră prea încet, nu sunt pătrunse de chemarea lor și nu au ochi și inimă ca să vadă și priceapă interesele mari ale obștei. Am dori, mult am dori, ca umăr la umăr să mergem cu toții snainte pe calea singură mântuitoare, pe calea luminii și adevărului — căci zilele grele sunt.

Din articolul «Unirii», despre care am făcut amintire în nrul trecut, dăm următoarea parte:

Trebuie să ne gândim bine în acești trei ani, că ce vom face. Trebuie căutate și alese toate mijloacele, studiate împrejurările singuratiche, în cari să află școala și susținătorii de școale, ca să se poată stabili definitiv, cari sunt acele școale, cari nu contează de loc la ajutorul de stat, cari sunt acele cari vor trebui să primească ajutorul și în sfârșit stabilit numărul acelor, cari vor putea presta foarte puțin, cari după lege nici învățător nu vor avea drept să-și aleagă, ci vor fi constrânse a primi de învățător pe acela, pe care îl denumește ministrul.

Vom putea astfel să știm hotărât câte comune avem în arhidieceză respective în întreaga provincie metropolitană, cari nu reflectează de loc la ajutorul de stat, ci stabilesc ele salariul dimpreună cu cuincuinalele în suma până la 2000 cor., cari preferă ași alege ele învățătorul, a salva caracterul românesc al școlii așa pe cât îl are astăzi. Vom ști câte sunt acele comune, cari sau nu pot sau nu vreau, ca să dea mai mult de salariul fundamental de 1000 cor. rezervându-și prin aceasta dreptul de a alege pe învățător, în școală însă să va propune jumătate din studii în limba maghiară; și vom ști, cari sunt acele comune, în care nici învățătorul nu e ales de noi, nici în școală românește nu să va propune.

Clasificarea aceasta grabnică o țin cu atât mai vârtos de necesară, de-

oarece noi numai după aceasta ne putem da seamă de puterea, de care dispunem în fața tendințelor șoviniste tot mai pronunțate. Atunci vom ști numai, că oare este fondul acela etic în popor, în preoțime și în învățătoria noastră, care să ne indemne pe toți deopotrivă a ne jertfi totul pe altarul culturii, școlii române, pe care să o scăpăm și să ne-o ținem pe seama noastră. Atunci vom fi în clar cu noi înșine și cu puterea morală, de care este stăpânită generația de astăzi în raport cu generația care a ridicat și susținut cu aceleași jertfe școala.

Vom fi în clar, că ce zice poporul gr.-cat. român din Ungaria, mai trebuie-i școala sau ba. Mai vrea să înțeleagă marea însemnătate de a-și putea alege învățătorul propriu, de a pricepe ce va să însemne a învăța pe copii dela 6—12 ani, a cunoaște lumea din împrejurul lor în limba românească sau le este indiferent și limba de propunere în școală?

Suntem în preajma unui plebiscit, unei sentințe, pe care o rostește totalitatea credincioșilor asupra viitorului bisericii noastre. Căci viitorul bisericii noastre este legat de viitorul școlii.

Să vedem acum că la ce ne putem aștepta din partea credincioșilor noștri?

Bazat pe experiențele din trecut cu inimă liniștită pot să constat înainte, că spiritul de jertfă la noi este departe de a-l putea compara cu cel al greco-orientalilor. Aceștia sunt în privința jertfelor, ce le aduc pentru biserică și școala lor, vrednici de admirat. Din nimic și-au creat fonduri colosale, și-au zidit școli, biserici, catedrală, seminar, tipografie, reședință episcopescă, au aranjat salariile preoților, protopopilor, profesorilor, preoților de gremiu, oficialilor din cancelaria consistorială. Toate acestea din nimic. Sau mai bine zis din jertfele lor împreună și benevole, dar totdeauna potrivite și la timp, încât ei sunt aranjați până acum cu toate. Nu mă îndoiesc, că și când să va da signalul din centru, pentru a-și mântui școala, vor aduce astfel de jertfe, cari ne vor pune pe noi în uimire...

...E vorba acum, că vrem să mai trăim sau ba? Ne trebuiesc așezămintele noastre culturale și pe mai departe, sau să le închinăm statului? Avem lipsă de învățători, de școală sau ba?

Și dacă ne trebuiesc vrem să jertfim toți pentru ele sau ba? Și vrem să jertfim și noi nu numai poporul — dar noi preoții, protopopii, canonicii și vlădicii, cu un cuvânt toți factorii inteligenți ai vieții noastre publice și suntem noi convinși de extrem de grava situație în care să află acum biserică, care dela noi cere toate jertfele sau ba?

Iată întrebările la cari în decurs de trei ani trebuie să răspundem nesmintit. Acești trei ani sunt ani de jertfă și de abnegațiune. Trebuie să ne aranjăm trebile, să facem rânduiala în casă la noi. Ministrul Apponyi ne-a silit să ne ocupăm deocamdată cu școala poporală. Să conscriem deci comunele și să le clasificăm după cum le trebuie școală română gr.-cat., și învățător ales

de săteni, sau semișcoală gr.-cat., sau chiar că nu le trebuie nici școală, nici învățător.

Numai după aceasta ne vom ști ajuta și vom ști pretinde totul dela toți, măcar de ar trebui să ne facem bine cu de-a sila.

Un protopop.

Scriitorii noștri.

Intre scriitorii noștri poporali mai vechi a fost și este și azi cetit mult *Anton Pan*. El a adunat material din literatura poporală și l-a prelucrat parte în poezie, parte în proză. Cea mai însemnată din lucrările lui are titlu: *Povestea vorbel*, o adunare de proverbe, dar în afară de aceste el a scos în tipar multe alte scrieri. Dl Hodoș în cartea sa amintită în nr. trecut, dă următoarele notițe biografice despre Pan:

Anton Pan, s'a născut în Slidven în Bulgaria, unde tatăl său a fost căldărar. La 1812 el cu toată familia au fost duși robi în Rusia. Acolo Anton Pan a servit câțiva ani ca muzicant în armată, până când într-o zi a fugit la București, de unde s'a dus la Brașov. În Brașov a fost cântăreț la biserica sfântului Nicolae din Schei. A cunoscut pe Ion Barac, care asemenea avea plăcere pentru scrieri populare. Preste doi ani A. Pan să rentoarce în București, și aici trăește, fiind cântăreț de strană și dând lecții de cântare bisericască. La 1847 și-a întemeiat o tipografie, a lucrat zile și nopți întregi la variatele sale lucrări, și le-a publicat în vre-o trei-zeci de volume. A răposat în București.

În nrul nostru de azi dăm la foiță o mică parte din *Țiganiada* lui Budai Deleanu, apoi în continuare o lucrare a lui Anton Pan: »Osândirea strugurului«.

Serate de-ale meseriașilor români.

Înălțător a fost pentru noi, participanții la ședința literară a 6-a a »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, ținută la 27 Iunie c., faptul, că alături de președintele nostru Tordășianu, soția d sale, d-na profesoară Eugen'a Tordășianu n. Iovescu, a bine voit ași da concursul la buna răușită a seratei, înșirându-se între debutanții ei.

În cuvântul de deschidere al ședinței, dl Tordășianu să ocupă cu deamăruntul cu răsunetul ce la întimpinat la obștea noastră articolul »Organizarea muncii noastre culturale«. Ne face cunoscute opiniunile date de cei mai competenți în aceasta materie și dă expresiune convingerii sale, că aceasta chestiune va afla soluțiunea cea mai potrivită dacă ne va succede să realizăm toate dorințele distinsului nostru compatriot Teodor Filipescu din Sarajevo. Dl Tordășianu, ne cetește o epistolă a dlui Filipescu, în care stăruind asupra alcătuirii societății de plasare a învățăceilor meseriași, să repoartă la sutele și miile de copii săraci și fără căpătuială, cari ar putea deveni buni meseriași și buni comercianți și astfel ar înmulți numărul bărbaților de valoare ai neamului și altfel lipsit de clasă de mijloc. Vizază la mulțimea văduvelor și a familiilor scăpătate cu 3 și poate și mai mulți copii, pe cari, neavând mijloace nici pentru ai îmbrăca, li lasă să umble pe uliți și pe la ușile

oamenilor ca cerșitori, vagabunzi și ca oameni stricați. Vizază la mulțimea mamelor sărace cari vor binecuvânta societatea, care le dă spriginul la așezarea la meserii a copiilor lor ba ii va îmbrăca și i va prevedea și cu cele mai neapărate trebuințe. Dl Filipescu de încheiere făcând comparație între noi și naționalitățile de altă limbă, îndeamnă să le urmăm exemplul și să ne nisuiim, ca pe lângă clasa economilor și a așa zisei inteligențe, să creăm și clasa de mijloc.

Intrați în isăși ședința literară, dl notar Duca, cetește sumarele ședințelor administrative, ear după dsa dl Alex. Bozo, sodal pantofar, a produs mult haz predând bucata »În vagon de clasa primă« de Orlățanu; d-șoara Mărioara Avrigean, a cântat mai multe doine, înălțându-ne sufletește; micuțul Ilie Voivod a predat binișor poezioara »Moșul la drum«. Sodalul lăcătuș, dl Horia Simonet, în stăpânirea unei voci dulci și catifelate, ne-a încântat cu o cântare de haz la adresa atot stăpânitorilor Greci. Dl Laurențiu Boldor a fost și acum la înălțimea situațiunii cu o poezie de conținut serios și cu alta de haz. Dl Ioan Stanciu, bine apreciatul nostru cântăreț, ca în totdeauna s'a întrecut pe sine însuși cu mai multe arii de toată frumuseța. Ca ultim punct, dna Tordășianu, raportându-să la împrejurarea, că d-șoara poetă Maria Cunțanu, pătrunsă de în-sămănătatea culturală a ședințelor noastre literare, a dăruit spre sortare între participanți 10 esemplare din »Poeziile« sale, ține să ne facă cunoscută ființa poetei. Ea e sibiană, zice d-na Tordășianu, și totuși prea puțini o cunoaștem. Pricina e ușor de aflat. D-șoara Cunțanu retrasă de sgomotul lumii, trăiește singur în societatea iubiților săi părinți și pentru a da expresie din caz în caz simțemintelor sale. Expresia simțemintelor ei nobile o găsim în poeziile sale. Pe d-șoara Cunțanu nu odată o vezi singură în zorile dimineții, în amurgul serei și de a-pururea cetind și meditând. D-șoara Cunțanu e fica mai mare a profesorului seminarial, a cuviosului părinte, dl D. Cunțanu, compozitor de muzică bisericască, pe care o cultivă din copilăria sa. Chipul acestui bărbat, atârnat în localul Reuniunii și deasupra pianului D-Voastră, zice d-na Tordășianu, mărturisește despre vredniciile lui și față de clasa noastră de mijloc, încât, după cum mi-să spune, părintele Cunțanu a format și instruat primul cor de pe timpul întemeierii Reuniunii D-Voastră. În familia Cunțanu ca în puține altele să cultivă muzica și literatura. Revenind asupra poeziilor d-șoarei Cunțanu, în acele găsim multă sinceritate, multă duioșie, de care sunt cuprinse numai sufletele isolate. D-na Tordășianu ne cetește ca exemplu mai multe din poeziile d-șoarei Cunțanu. De încheiere d-na Tordășianu ne recomandă, ca în clipele noastre de recreație să cetim și receptim poeziile poetei Maria Cunțanu, acest model de modestie și sinceritate.

La fine să sortează între participanți mai multe cărțile folositoare, ear dl Tordășianu, ne invită la ședința literară din Iulie.

»Cu noi este D-zău!«

La jumătatea anului.

Cu săptămâna aceasta să încheiat jumătatea primă a anului curent. Din acest prilej rugăm pe acela din tubiții noștri cetitori, care au abonată »Foata Poporului« numai pe jumătatea dintău a anului, să binevoiască a-și înnoi abonamentul pe a două jumătate. Rugăm mai departe pe prietiii foatelor noastre a o răspândi între cunoscuții lor, căci prin aceasta fac un lucru bun, național românesc și cultural.

»Foata Poporului« a stat și va sta, ca și celelalte foi românești cinstite, pe baze naționale, lucrând în deosebit pentru luminarea și înaintarea țărănului român. Aceasta este chemarea și datorința ei și de aceea la începutul noii jumătăți de an cerem din nou sprijinul iubitorilor noștri cetitori. Le cerem ajutorul, căci așa credem, că suntem vrednici de el și îl cerem, ca să ne putem împlini tot mai mult datorința.

Luând în seamă cuprinsul ei bogat și felurit, »Foata Poporului« este cea mai testină foarte la noi, anume prețul abonamentului este:

Pentru Austro Ungaria.

Pe un an întreg . . . 4 cor. 40 bani.

Pe o jumătate de an . . . 2 cor. 20 bani.

Pentru străinătate (România, Bulgaria, Rusia, America, Germania etc.):

Pe un an întreg . . . 11 cor.

Pe o jumătate de an . . . 5 cor. 50 bani.

Notii abonați sunt rugați a-și scrie numele lor, al comunei și al postei din urmă împede și cetef.

Administrațiunea
»Foil Poporului«.

Creșterea mănzilor.

(Urmare și fine).

Laptele, ce vine în uger îndată după fătat, e neapărat de lipsă, ca să-l sugă mănzul, deoarece prin acela i-să curăță rânza și mațele de balegile cleioase, cari s'au format acolo pe timpul dinaintea fătatului. De aceea greșesc economii aceia, cari mulg o parte din acela jos.

După fătat atât iapa, cât și mănzul trebuie lăsați câte 4—5 zile în odihnă. Dacă iapa umblă la pășune, atunci mănzul află loc destul în jurul ei, ca să poată alerga. Alergatul îi este tot atât de lipsă ca și suptul. Prin alergat i-să întăresc nu numai picioarele și celelalte organe, dar chiar și rânza poate mistui apoi mai ușor. De aceea e bine, ca de cumva iapa nu poate umbla la pășune pe timpul cât mănzul e mic, acesta să aibă un loc deosebit pentru alergat. Fără alergat, nu să poate crește mănzi cum să cade, ci numai niște schiloade de cai. De aceea vedem, că în economiile mai mari, pretutindinea să află întocmite locuri pentru alergatul mănzilor mai mici, precum și a celorlalți cai, unde să aleargă pe fiecare zi câteva ore.

În a 9 zi după fătat, e bine ca iapa să se sloboadă iarăși la armăsar, deoarece în periodul acela leagă mai curând ca altădată.

După 3—4 săptămâni dela fătat, numai ce vedem că și mănzul începe a lua câte un fir din nutrețul, cu care să nutrește mamă sa. Atunci îi putem da și lui de mâncare. Cel mai bun nutreț pentru mănzii mici este fânul cel mai bun de pe lunci și ovăsul. De aceea trebuie să-i dăm atâtă cât poate mânca. A da mănzilor în anul dintău nutreț de cel rău, nu numai că nu e folositor, dar poate să devină chiar stricacios, pentru desvoltarea lor mai departe, deoarece capătă așa numita »burtă de paie«, care apoi îi trage la pământ și astfel îi face de să strămbă de spinare.

Afară de nutreț, curățania pentru mănzul mic, ca și pentru copil, e de cea mai mare însemnătate. Să nu cruțăm peria și țesala, deoarece acestea sunt ca și peptenele pentru copii. Înainte însă de a putea folosi acestea trebuie să umblăm frumos cu mănzii, ca să se imblânzască. Să ne ferim de a ne juca cu mănzii sau de a-i năcăji și mânia, că atunci îi învățăm cu nărav.

După 4—5 luni dela fătat mănzul să poate și înțărca. Înțărcatul trebuie să se facă pe rând și nu dintr'odată. Care va să zică mănzul trebuie lăsat tot

mai rar la supt, până când își uită cu totul atât el, cât și iapa. Regula generală cu privire la înțărcatul mănzilor ca și al celorlalte animale de casă sună așa: »câți ani îi trebuie unui animal până când crește mare deplin, atâtă luni trebuie să-l lăsăm să sugă«.

În anul al doilea e tare bine dacă mănzul poate umbla la pășune. Pășunea trebuie să fie bogată în tot felul de ierburi nutritive și pe lângă aceasta trebuie să mai aibă și apă bună și curată de beut și dacă să poate și de scaldat. Afară de aceasta mai trebuie îngrijit și cu sare, ca astfel cu atât mai bine să-i priească pășunea.

Dacă mănzul umblă la pășune laolaltă cu iapa, atunci e bine ca să se curețe din anul dintău. Înainte de anul al patrulea, nu prea e cu cale ca să se prindă mănzul la ham sau să se învețe la călărit, deoarece în asemenea cazuri nu i-să poate desvolta trupul cum să cade.

Acestea sunt câteva reguli mai însemnate pentru creșterea mănzilor; reguli, pe cari n'ar strica ca să le țină mai bine în minte și economii noștri și atunci îi asigurăm, că le va succeda a crește un soi mai bun și mai frumos de cai, decât cum să află astăzi pe unele locuri.

Ioan Georgescu.

Ciuperca de câmp.

Ciuperca este o plantă care nu produce flori și n'are nici culoare verde, de aceea ea poate să crească, atât la umbră cât și la lumină.

Ciuperca nu poate să crească decât în locurile grase și băligăroase, unde pe lângă hrana trebuincioasă, găsește și carbonul de care are trebuință.

Ciuperca nu răsufliă din aer decât partea numită oxigen, și dă afară anhidrida carbonică, deci ea strică aerul unde crește. Locurile unde crește ciuperca, pe lângă că trebuie să fie grase, trebuie să fie și umede, de unde să și explică că ciuperca crește mult și să înmulțește mult în lunile de primăvară și vară, ca și în lunile de toamnă, dacă timpul este călduros și ploios, prin livezi, prin grădini, răsadnițe și pe lângă

VESELIA.

Foia glumeată a »Foil Poporului«. —

Țiganiada sau Tabăra Țiganilor.

Epopoe glumeată în versuri de Ion Budai Deleanu.

În lucrarea aceasta Ion Budai Deleanu descrie mergerea la luptă a Țiganilor asupra Turcilor.

Cuprinsul ei este următorul:

Vlad Țepeș Vodă face o oaste alcătuită tot din Faraoni și-i trimite la bătălie cu Turcii. În vitejia lor, Țiganii cer lui Țepeș Vodă, să le dea și niște străjuitori, ca nu cumva niște tâlhari să-i slutească ori chiar să-i ucidă pe drumuri. Țepeș Vodă îmbracă apoi câțiva oșteni români în haine turcești și-i trimite asupra oștirii țigănești. Țiganii, fără să cunoască pe Românii îmbrăcați turcește, hotărăsc, că ar fi mai sănătos, dacă s'ar supune fără bătălie, și li să închină de bună voie. Atunci iacă sosesc Turcii cei adevărați; iar Țiganilor li să aduce vestea, că Turcii au să

le cinstească țara. Acum să așează Țiganii la stat și vorbesc ei care de care, cum vor împărți între sine slujbele țării. Sfârșitul vorbelor nu iese altceva, decât o strajnică floccăială, după care Țiganii să împraștie care încătrău.

Eată o mică parte din ea, în care să descrie statul țigănesc:

Tocmai era înt'o zi de hodină;

Tabăra păuza de cale lungă,

Iar cei de vârsta mai bătrână

Adunați fiind zăceau pe dungă,

Și începușe a grăi cu isteție

Pentru arme și pentru bătălie.

*

Voivod Guliman purta cuvântul,

Sfătuindu-le cu încredințare

Cum: — fiind legați cu jurământul

Să aibă pentru toate pază mare —

Ar trebui lucru să tocmească,

Ca vrăjmașul să nu-i năpădească.

*

»Bărbați huni: oare n'ar hi mai bine

Zise, pân' a pași mai departe,

Aici să ne armăm cum să cuvine:

Că nu să știe din care parte
Vrăjmașul vine...

*

Trebuie dară, cu toți hei călare
Naintea taberei să purceadă
Armați; cercetând oare din care
Lature Turcii tae și pradă.
Văzându-i apoi, cum pot de tare
S'alerge dându-ne înștiințare.

*

Iară noi cu tabăra hea groasă
Atunci, auzind că vin dincoace,
S'apucăm fuga hea sănătoasă
Incolo: și să mergem în pace,
Până când ne vor purta picioare,
Numa să scăpăm dela strămtoare.

*

Răzvan, fierarul, atunci să scoală,
Și într'acest chip rostul său deschide:
»Bine să zice; la fala goală
Traista-i ușoară!...

*

...La ce s'apucăm arma vitează?
Când fără arme, ca fără povară,
Fuga vine cu mult mai ușoară.

arie, unde să treacă grâul și alte bucate. La o ciupercă pe deplin crescută să deosebesc două părți: una ascunsă în pământ, care formează adevăratul aparat de creștere, care să rămurește foarte mult în pământurile grase; a doua parte a ciupercii care să vede și care crește în aer, este ciuperca propriu zisă. La această parte a ciupercii deosebim două părți: un picior și pălăria, care la partea de jos are o mulțime de lame subțiri (care să pot asemăna cu lama dela un briceag), care la început sunt de o culoare alburie, însă cu cât ciuperca îmbătrânește, cu atât culoarea devine mai închisă, iar la partea de sus, pălăria este de o culoare albă și cărnoasă.

Ciuperca de câmp să caută foarte mult în bucătărie, fiind foarte gustoasă și hrănitore; de aceea pe alocurea să cultivă foarte mult și să face un comerț foarte mare, cum este în Franția.

Ca să cultivăm ciuperca, facem într'un loc umbros și umed, unde să fie o căldură potrivită, un strat (răzor) de pământ bălegăros, a cărui lungime și lățime, atarnă de locul unde facem răzorul. Pe acest loc sămănăm sămânță de ciuperei.

(Albina).

Beția și urmările ei.

Convorbiri de

I. Maniț Popa, inv.

Predat cu ocaziunea examenului, de 5 elevi de repetițiune.

(Urmare.)

Inv.: Așa o fi fost I. Lină! Că așa să face cu omul bețiv — azi o porție, mâne două, poimâne mai multe — până ce să pomenește că nu mai poate răbda până ce nu să îmbată. Deci trebuie să ne lăsăm de bețură prea multă, de otravă, de rachiu.

Trand.: Vezi Ioane, că rachiul e otravă!

Ioan: Ha! ha! ha! Faină otravă! Că eu când beau 1, 2, 3 porție aș bea cum zice domnu 9, iar după al nouălea să vezi parcă'i făcătura nici altfel, cum mi să mai desleagă glasul, cum sunt de otrăvit de încep a cânta, de toți să adună lângă mine...

Inv.: Te cred! Cânti! Pentru-că deja sângele nu mai umblă așa bine, ci e tocmai ca și cum arunci un brâu de var în apă. Apa nu să astâmpără până ce varu nu s'a stins. Așa e și cu sângele, până ce otrava din rachiu nu să stinge, până atunci sângele fierbe, iar d-ta nu ai liniște ci trebuie să faci ceva, să cânti, să strigi și altele. Dar după ce te-ai trezit, par'că n'ai mâncat o săptămână. Adiniaori ai spus că te doare capu, ești obosit, apoi să vede, că d-ta îți cauți moartea singur. D-ta ești orb cu sufletul și n'u să vezi până ce nu'i cădea în groapa ce ți-o sapi, până ce nu'ți ajunge cuțitul la os. Dar când vei deschide ochii va fi târziu, »Căci va fi întunecat atât înainte D-tale, cât și în chimnițele, grajdurile, lăzile și punga d-tale! (Ioan trâmura).

Ioan: (cătră Trand.) Hăi! Așa-e! E rău dar nu știu ce e cu mine, căci când văd rachiu în glajă parcă-mi face cu degetul hai, hai, hai la mine, și-apoi tu ști că eu sunt ascultător.

Lisandr: E drept d-le inv.! A dat păcate mari preste noi. Ioan asta să fie încălțat cu cizmele cele mari ale lui Gruia Năzdrăvanu, iar rachiu desculț și tot l'ar prinde!

Inv.: Apoi e rău destul!

Nene Ioane, ian spne-mi pentru ce beai d-ta apă multă, noaptea, după ce ai beut rachiu?

Trand.: Să'i spun eu d-le inv. Pentru-că rachiu s'a scurs în jos, iar în stomac a rămas otrava, care îl arde și de aceea apoi cere apă ca să se stingă focul, iată dar că e drept că rachiul e goală otragă.

Inv: Așa e! nene Trand. Dar oamenii bețivi nu numai lor își strică, ci și fiilor lor, căci toți copiii bețivilor sunt galbini, slabi, hăbăuci, tot alături cu moartea, capătă amețelă și câte și mai câte boale grele!

Lina: E drept d-le inv.! Vai cum știi d-ta toate celea, că oamenii cei bețivi au copiii cei mai ticăloși, așa: Ioan al lui Trântore are doi copii, unul hăbăuc, iar celalalt galbin ca frunza toamna. Iar bețivul lui »Glajă Scurtă« are un copil de-l tot ia amețeli și e fără nici

o minte și de bună samă că numai de aceea, că atât el cât și nevastă-sa beau de nu mai pot zice nici câr.

Inv.: Așa e dragii mei! Dar cel bețiv caută cearta cu luminarea, injură tot, nevasta, pretini, biserica, injură pe D-zău, pe acela care trimite căldura, lumina și ploaia la timpul său, face să rodească câmpurile ca el să-și poată umplea șopurile și chimnițele, șapoi ca mulțămită își bate joc de el. E rău, mă mir că cum ne mai răbdă D-zău? Dar de aceea, că D-zău e bun și tot așteaptă că acum, acum ne vom lăsa de viața cea stricată.

(Va urma)

Pentru petrecere.

Deslegarea găciturilor din Nr. 24 c. al »Foi Poporului«.

I.

Prima găcitură de Petru O. Orlățanu, inv. a fost următoarea:

25	37	29	32
33	30	27	38
36	40	31	34
28	35	39	26

Numerii din pătratul acesta să se așeze așa, — încât în fiecare șir, adausi dela stânga la dreapta și din sus în jos, să ne dea ca suma de 130!

Deslegarea.

Deslegarea este astfel:

36	34	29	31
39	37	26	28
25	32	35	38
30	27	40	33

Fiecare șir adaus dela stânga la dreapta și din jos în sus, ne dă suma de 130.

II.

A doua găcitură, de Tarța Teodor și Vas. Ciocaș din Cărpiniș, a fost următoarea:

Anul trecut tatăl meu a fost bolnav greu și a poftit, ca să-i aduc o pară din grădina

Atunci Vlaicu lingurarul glăsuiește astfel:

In ce chip venit-am pân'ăice;
Așa să mergem dar și d'ăice;
Ear dacă ni-s'ar pune doar în price
Cineva pe drum cu vrăjmășie,
Totdauna are să se păzească
Răgula noastră țigănească:

Adică: fruntea, hălui mai tare
Să plecăm cu multe rugăminte —
De-om vedea, că'n fugă nu-i scăpare;
Iar când cu navală hierbinte
Ar da pe noi mai puțină laie,
Să stăm și noi vârtos la bătaie!

Mărunțișuri.

PEDECĂ.

Căprariul: Mă mișelule, de ce vii cu 24 de ore mai târziu, decât ți s'a dat voie; vei face 14 zile arest:

Soldatul: Iartă dle căprar, mama v'a trimis slănina asta grea.

Căprariul: Firește, asta e altceva: cu slănina cea grea n'ai putut umbla așa de iute.

Osândirea strugurului.

De Anton Pan.

(Urmare.)

Auzind regina starea cea nespasă,
De mustosul strugur nainte-i adusă.
Zise cătră dânsul: »ai mărturie,
Să vină de față după datorie?«

— »Am, el îi răspuse, și n'o mărturie
Ci îți pot aduce, de vrei, și o mie,
Nu de jos persoane, ci de-onoare'n lume,
Și te rog, ascultă, să le spun pe nume:
Mărturia întâia mi-i piperul, care
E la fie-cine în mare onoare;
Asemene este și enibaharul
Chiminul, molotrul, cimbrul și mărariul,
Capera, oliva, carile-s de frunte
Precum la ospete, așa și la nunte.

Pe lângă aceste mai am pe ciupearcă
Și pe a ei soră, buna minătarcă.
Mazărea gustoasă, cuvioasa linte
Ce'n ajun să pune la toți înainte,
Bobul, stingătorul de ori ce putoare

Ajuna fasole, ce-i prea umflătoare,
Am și onoratul verde crastavete,
Agrisele, cum și coacăzele fete
Și ghibosul roșcov, care la toți place
Smochina, ce poate pe prunci să-i împace!
Așa și curmaua, cea în sâmbur tace
Așa și căstana cea cu miezul mare
Am și pe stafidă, sora mea cea mică,
De va fi primită la ce-va să zică.
De voești aceștia nainte să vie
In dată să spuie, care ori ce știe!

Cum sâmți aceasta, ceapa usturoasă.
Cum e de'n natură-și foarte veninoasă,
Să scoală în dată, iute cu mânie
Douăsprece haine puse de dimie,
Cămeșe atâtea, albe, subțirele,
Imbrăcând binișul roșiu peste ele,
Își peptenă barba albă și bătrână
Scuturând'o bine de lut și tărănă,
Pleacă năcăjită cu mare putere,
Aerul nainte-și implându-l de fiere,
Pe pământ tărându-și barba lungă, lată
Sus în deal ajunse la regina'n dată:
Cum intră de față, gura își deschise

vecinului, că numai așa să va vindeca. Părul însă era pus sub grija a trei păzitori. Păzitorii m'au lăsat să iau și mai multe pere, dar numai așa, ca păzitorul întâiu să-mi ia din pere jumătate și din jumătatea rămasă iarăși jumătate. Al doilea să-mi ia din perele rămase jumătate și din jumătatea rămasă, iarăși jumătate. In sfârșit al treilea păzitor la rândul său să-mi ia și el jumătate și din ce a rămas încă odată jumătate și eu să rămân cu o pară.

Câte pere să culeg eu, ca dând la toți trei păzitorii, cum au cerut, să-mi rămâie o pară?

Deslegarea.

A trebuit să culegă 64 de pere, ca dând din ele păzitorilor, cum e scris mai sus, să-i rămâie o pară.

Deslegătorii.

Găciturile le-au deslegat bine următorii: Nicolae Gavrea, par., Dumitru Dancia, Rafila Ludoșan, Eudochia Brumar, Ioan Farago, Alexandru Vișan, Aurel Vlad, Stefan Căpățină, pescar, Rădac Petru, Ioan Pănică, Ioan Vereș, econ. Veronica Petru, A. Andronic, asp. post., Ilie Petra-Petrescu, propr., George Șuteica, colector, Nic. Coldea, sodal franzelar (Germania), Teodor Radu, inv., Teodor Rusu, propr., Ioan I. Bucșan, Nicol. Rinziș, Avram Crișan, Gavril Bugner, econ., Ioan Goția, hotelier, Mihail Stoica, G. Stupan, Ioan Moldovan, inv., Pamfilu P. Pop, inv., Emilian Cioran, par. și Gavr. Babet.

Intre acești deslegători sorțându-să mai multe cărți, premiul întâiu: »Tara noastră«, Descrierea Ardealului etc. de Silvestru Moldovan, a câștigat-o dl Ioan Goția, hotelier în Poplaca. Al doilea premiu: Viierul român, de Nic. Iosif l-a câștigat dl Todor Radu inv. în Rachișul-rom., iar al treilea premiu: Multe și de toate etc. de G. Maican și Glume, Adam și Eva, poveste etc., a eșit la sorți d-șoarei Veronica Petru din Armeni. Cărțile s'au trimis la adrese.

SFATURI.

Când vită este umflată de trifoiu sau de alte verdețuri e bine a-i da în grabă 1—2 deciltri de ulei, gaz (petroleu) sau unt de lemn și după aceea preumblată, însă nu prea iute. Acest mijloc contribuie la urinarea vitei și încetul cu încetul să desumfle.

*

Și cu'n cumătare într'acest chip zise:

»Să trăești pe tronu-ți înaltă matroană!
Să ne fii la toate prea bună patroană!
Să'n florești ca măru'n fie-care an!
Aibă-ți chipul vesel față de șofran!
Eu cu plecăciune până la pământ
Îți rog bunătatea pe'ntru crezământ.
Mincinosul strugur prea mult ne-a culpat
Că noi în slujbă rău ne-am fi purtat:
Dar' acestea toate câte le-a vorbit,
Dela sine însuși singur le-a scornit.
Te încrede mie, adevăru-ți zic,
Că am barbă albă, nu sânt copil mic,
Pot să-ți fac îndată ori ce jurământ
Spre adevărînță la al meu cuvânt.
Când ceapa, din gură porni jurământul
Cutremură îndată din adânc pământul,
Copacii din giuru-i toți să înfiorară
Paserele în aer de prin pomi sburară.
Ascultați și ce feliu i-a fost jurământul
Cu ce înfocare și-a urmat cuvântul:
»Jur cu dreptu-mi cuget: să n'am parte eu
Intr' această lume de tot neamul meu!
Și să nu mă bucur, ca de-un mușunoiu

Ca să crească lâna oilor. După ce ați tuns oile, frecăți-le pielea cu o amestecătură de untdelemn și de puicioasă. După trei sau patru zile, spălați-le cu apă sărată. Veți avea la tunsul următor lâna mai multă și din pricina sării oile vor fi ferite și de unii viermișori, ce să prădesc în lâna.

Partea Literară.

Poesii populare.

Din Șarmaș.

Culese de Vas. Chluș, june.

Frunză verde lemn uscat
De cătănie-am scăpat
Acum să mă socotesc
Pe care picior pășesc.
Frunză verde de bujor
Fi-va vremea să mă'nsor
Și să nu mai fiu fecior,
Că mult holteiu de-oi mai sta
Prinde-or fetele-a mi striga,
Că nu-mi place statu lor
Și de aceea nu mă'nsor.

*

Frunză verde leuștean
N'am fost la fete de-un an,
Că fetele-s cu barșoane
Și să țin de mine doamne,
La grumaz cu băsărâi
O vai de domnia ei.

*

Frunză verde tri lalele
Mă'nsurau să-mi iau muiere,
Mă lăcomii la avere
La avere, la argint
Și la boi de priponit,
Argintul s'a cheltuit
Muierea mi-o 'mbătrânit,
Muierea iasă pe ușe
Cu capu plin de cenușe,
Boii rupsă și să dusă,
Sărac de inima mea
C'am rămas numai cu ea.

Din Călinești. (Bucovina.)

Culese de Atanasie Topardău.

Aș veni mândră la voi
Nu pot intra de gunoi,
Că gunoiu-i după ușă
Vatra-i plină de cenușă.

*

De iubitu-mi frate, numit usturoiu
Cum și'n trista stare să ajung să caz
Să plâng acum moartea ginere-mieu praz,
Să se stingă neamul socrului hirean
Săl mănânce viermii viu chiar și'n ăst an!
Să îngrop în vieță-mi și să târguesc
Fiicele-mi ridiche, ce mult le iubesc;
Cum și prea măritu-mi ginere ardeiu
Pulbere devină în ori ce bordeiu
Să ajung eu însă-mi, unchiului mieu nap
Și mătușei sfecle groapă să le sap;
Nici să am în lume parte'n ochii mei
De nepoții morcovi și de pătrânjei;
Să se rătăcescă'n lume și câmpii
Verele-mi iubite breasbe și gulii.
Și să n'am ear' parte de cartoful văr
De nu spun de față dreptul adevăr!
Și bubosul strugur de n'a fi mințit,
Moartea mea să fie de tăios cuțit,
Cum și'n bucățele să mă facă'n loc
Și să mă prăjască în tigăi pe foc!
Rog dar ca să fie strugurul adus,
Ce-a bârfit de mine și minciuni a spus,
Voiu prin judecată, ca ori eu ori el

Nevasta învălătată'n roată

Merge la crîșmă să îmbată

Vine acasă rău beteagă

Bărbatul la cap o leagă

Cu'n resteu dela teleagă.

*

Mândra 'naltă și voinică

Doarme lângă mămăligă,

Mămăliga fierbe în oală

Ea cu somnu să omoară,

Mămăliga clocotește

Ea cu somnu să topește.

*

Uiu-iu pe dealu gol

Că mireasa n'are țol,

Da i-a face mirele

Când va tunde cănele.

*

La casa cu două fete

Cu fântâna sub părete

Mor găinele de sete.

*

Când aud de sărbătoare

Crește iarba sub picioare,

Când aud de zi de lucru

Mi-se îngreunează trupu.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Apoldul-mic.

(Urmare și fine).

Gligor Datu 25 c. Vințul-de-jos, Nicolae Anghel, Ludoșul-mare. Ioan Barzan, Ucia-de-jos. Simion Bătaș, Mat. și Achim Pandrea, Feleagu, câte 10 c. Stefan Batoș 20 c. Noga-dată. George Cosor 25 c. Pianu-de-sus. Toma Istrate 25 c. Dravov. Todor Ciupian 9 c. Uguncz, Ioan Iga 15 c. Ioan Ludu 5 c. Ioan Ludu, Andrei Iga, Nicolae Bursian și Moise Bursian, câte 10 c. toți din Beclean, Ilie Ciocină 50 c. Ilie Criste 25 c. din Daneș, Ioan Cloșian 25 c. Ioan Băra 25 c. Cichendeal, Teodor Moga 10 c. Nicolae Dregoi, Michael Cernat, Demian Aleman și Ioan Banatari, câte 50 c. Ioan Dregoiu 15 c. Maria M, Cernat 15 c. Ilie Ivan 50 c. Ilie I. Dregoiu, Ioan Cantoră Ioan Stoica și Ilie Dumbravă, câte 25 c. Ilie Căta 10 c. Vasilie Căta 25 c. Dămian Radu 25 c. Ioan Morariu 26 c. toți din Săsciorii. Toma Ordean 25 c. Cunța. George Bozan 25 c. Corghi, Simion Barcia, Roșia-Săsască, Ilie Rusu, Gusu, Nicolae Tobias și Nicolae Usurdiu, câte 10 c. George Comșia 15 c. Iosif Tărea, Toma Mohan și Ioan Neamț, câte 10 c. toți din Hozman, Vasilie Falomos, Dostead.

Să ni-să aleagă dreptul la un tel.

Voiu aici acuma la întrebări să stea
Și spusa minciună față să se dea.

Auzind regina aste jurăminte,
Porunci sălatei, ce sta înaintea:
Zi cătră măruță și cătră lăptucă,
Ca de față îndată legile s'aducă,
Și să cheme îngrabă întregă adunare,
Prezidând bostanul cel cu capul mare,
Pepenele verde lângă el să șază
Sluji credincioși aibă împrejur spre pază.
Numai pătlăgele, în roș îmbrăcate
Și cele în vână, ce sânt veninate;
Asemenea apoi loboda și schirul
Să se aile față să îplinească șirul.
Deci acestea toate cum să adunare
Pe mustosul strugur îl înfățișare
Cumpăna îndată aducând, porniră
Și spusele toate drept le cumpăriră.
Și bârfașul strugur nedrept fu găsit,
Și că însuși toate, sângur le-a scornit.

(Va urma.)

Zacharie Sampu și George Ursu, din Rucăr, Ioan Ciorogariu, Preseaca și Sudu Mându, câte 25 c. Ioan Popa 50 c. din Ocna, Goeorge Krolcsor 50 c. Szentlorgita, David Manciușea, Perzeni Rafira Marcu, Vecerd, Ioan Sinai și Ioan Soppa, câte 25 c. din Ilimbav, Simion Ejiman 50 c. Alțina, Constantin Comnea, Igsdorful-rom și Ioan Stelez, câte 25 Arpaș, Iacob Crăciun 50 c. Cărpiniș, Ioan Cizeon, Sebeșul-săsesc și Ioan Carila, câte 25 c. Șeica-mare, Ana Banciu 10 c. Șeica-mare, Ioan Căcova 25 c. Căcova, Ioan și Maria Chirca 2 dol. Ioan și Elena Anghel 1 dol. toți din Sibiu, Ioan Sadeanu 25 c. Ocna, Nicolae și Safta Ursu, Roșia-Săsasca, Ispas Solomon, Spring și Vasilie Codrea, câte 50 c. Draguș, Pavel Olari 1 dol. Sarafalva, Mateiu Varga 25 c. Vesăud, Nicolae Maer 20 c. și Ioan Moga 25 c. din Bucurdea, George Mușan 10 c. Magu, Ioan Lupea 10 c. Ferigház, Nicolae Candea 20 c. Ferigház, Teodor Stângaciu și Iustin Stângaciu, din Sălașul-mare, Ioan Morariu, câte 25 c. Moardean, Emil Cetuna și Simu Margies, câte 10 c. Cirion Moldovan 25 c. George Moldovan 20 c. toți din Marosdatesiu, Nicolae Michael, Gavrilă Căpățină, Nicolae Cerdașiu, Ilisie Genie, Ilie Posia, Andrei Ardelean, Nicolae Faca, toți din Porumbacul-de-jos, Ioan Roman, Grohotu și Ioan Rotariu, câte 10 c. Maroș-Ludoș, Nicolae Dumitru, Ioan Canda, Vasilie Muntean, și Ilie Sârbu, câte 1 dol. Moise Oprean 5 dol. toți din Apoldul-mic.

Subscrișii în numele comitetului parochial gr.-or. din Apoldul mic aducem și pe calea aceasta cele mei călduroase mulțumiri tuturor donatorilor, rugând ca bunul D-zău să le deie sănătate și putere de lucru și să-nătoși să se întoarcă earăși la vetrile lor.

Ioan Preda,
inv. not. com. paroch.

NOUȚĂȚI.

Meseriașii și biserica-catedrală. O nouă vrednicie s'a înscris Duminecă în 1/14 Iulie c. la activul conducătorilor și la al membrilor »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«. În această sfântă zi credincioșii participanți la serviciul divin din biserica-catedrală în frunte cu I. P. S. Sa Downul Archiepiscop și Metropolit I. Meșianu, au fost plăcut surprinși și înălțați în sentimentele lor religioase prin faptul, că răspunsurile liturgice le-a dat corul bisericesc al »Reuniunii sodalilor« nostri sub conducerea neobositului dirigent Candid Popa, învățător la școala de aplicație de pe lângă seminarul »Andreian«. Precisiunea, disciplina și armonia dintre voci a stors admirațiunea tuturor și ne-a arătat pe dirigentul dibaciu, care n'a cruțat nici timp nici osteneală la studiarea grelei liturgii, datorite măestrului nostru George Dima.

Corul e compus din cei mai buni cântăreți ai Reuniunii, în frunte cu vice-presidentul G. Poponea, cu bine apreciatul cântăreț Ioan Stanciu, etc. După cum suntem informați aceasta a fost prima pășire a corului bisericesc al Reuniunii, care va cânta succesiv în toate bisericile noastre din Sibiu.

Dl Dr. Stroia, protopresbiter în Săliște și dl Garoiu, avocat în Zernești, drept încurajare pentru membrii corului și în semn de prinos pentru acest frumos debut al lor, a pus la

dispoziția coriștilor prin prin presidentul Vic. Tordășianu suma de 10 respective 5 cor., cheltuite în bună dispoziție în restaurantul dela »Stadt-park«.

E fără îndoială laudabil cum meseriașii nostri își manifestă sentimentele lor religioase și alipirea lor către biserică. Pilda lor ar putea fi urmată și de alte clase sociale ale noastre.

Regele Carol la Brașov. Dumineca trecută Regele Carol, însoțit de prințul Carol și un aghiotant au vizitat Brașovul, venind cu automobilul dela Sinaia. Automobilul regal a a parcurs câteva străde, a trecut prin promenadă și apoi regele fără de a să scobori din automobil, s'a reîntors la Sinaia.

Sultanul și-a măritat o fată, pe princesa Nayme după beiful Djelal, feciorul răposatului beiu Briza.

O nenorocire. Studentul Alexandru Boschetti, din Petroșeni, băiat al unor părinți săraci a folosit prilejul vacanței de vară ca să câștige și el ceva, pe seama familiei sale. S'a dus la șeful gării din Petroșeni și s'a rugat să-l primească în lucru. Acesta, pentru o plată de o coroană la zi, l-a și primit și, împreună cu alții, i-a dat de lucru să plivească buruenile dintre șinele de tren și de prin jurul gării.

Săptămâna trecută, Luni după amiază, băiatul plivea buruenile dintre niște șine, și nu a băgat în seamă că se apropie un tren. A ajuns între roatele vagoanelor, cari i-au tăiat picioarele. Nenorocitul a fost dus acasă unde apoi în aceeași zi seara a murit.

Mulțămită. În lista exmisă pentru premiarea elevilor dela școala gr.-cat din Ajulipoveni, au binevoit a să subscrie următorii dni: Dr. Ernea Nicola 4 cor. Geoge Filip 2 cor. Dr. Ales. Fodor 2 cor. Stefan Căcovean 2 cor. Ignat Borza 3 cor. Dr. Ioan Marciac, Dr. Camil Velican, Fuchs Nandor și Virgil Vlad câte 2 cor. În numele elevilor premiați vin a aduce susamintiților domni și pre calea aceasta mulțămita cea mai ferbinte. — Nicol. Dușă, învăț.

Prinsă de un pește. »Pester Loyd« scrie următoarele: La țârmul dela San Giorgio pe insula Lesine să scâldea învățătoarea din San-Giorgio. Pe când să scâldea fără grije apare de odată un chit mare, care cu iuteală să îndreaptă către învățătoare. Învățătoarea a încercat să scape cu înotul. A și ajuns aproape de țârm, când chitul o apucă de picior și dispare în mare cu prada. Această întâmplare a fost observată de cei de pe țârm, umplându-i pe toți de groază.

La »fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace« au mai dăruit: din prilejul onomasticeii măestrului croitor Petru Bota, următorii: Ioan Petrașcu, măestru croitor, Eremie Purece, măestru lăcătuș, d-na Constanța Părău, soție de croitor, fiecare câte 50 bani; logodții Ioanichie Bota, sodal croitor și d-șoara Sorica Vulc, (Săliște), 1 cor., familia sărbătoritului Petru Bota, 80 bani, Ioan Popidan, măestru măsar, 40 bani George Mocian, culegător tipograf, Florea Cruță și Ioan Părău, măestri croitori, și Victor Tordășianu, prezident, fiecare câte 20 bani.

Mușcați de câne turbat. În Beciche-recul-Mare 8 oameni au fost mușcați de un câne turbat. Cânele după o goană nebună a fost ucis, iar cei mușcați au fost trimiși la institutul Pasteur din Budapesta. În oraș oamenii sunt cuprinși de o mare spaimă din cauza că animalul turbat a mușcat mai mulți câni. Autoritățile au luat măsuri ca toți acești câni să fie uciși.

O faptă îngrozitoare. Din Deva să scrie că în Petroșeni calfa de măsar Iosif Vince,

bolnav de lungoare, într'un moment de aiurare a sărit jos din pat și luând în brațe pe copilul său de 5 ani, l'a dus într'o pădure din apropiere și l'a spânzurat de un arbore. Indată după aceasta iscându-să o furtună, corpul copilului a fost luat de vânt și aruncat într'o alundătură, unde l-au aflat apoi mai târziu niște băieși.

Caz de moarte. Subsemnații cu inima sfâșiată de durere aducem la cunoștință trecerea din viață a preaiubitului nostru fiu George, întâmplată în 12 Iulie n. la orele 7 a. m. în frageda etate de 3 ani. Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au depus spre veinică odihnă Duminecă, în 14 Iulie n. la orele 2 p. m. în cimiterul gr. or. din Sibiu suburbii inferior. George Stefan și soția Maria, părinți.

Pentru primirea la cursul teologie al seminarului archidiecezan din Sibiu sunt a să înainta rugările până la 1/14 August 1907. Dela concurenți să cere a să alătura la cerere cartea de botez, testimoniul de maturitate și un testimoniu medical despre starea sanitară. Pentru primirea în cursul I. de pedagogie sunt a să înainta cererile de asemenea până la 1/14 August a. c.

Internatul de fetițe din Blaj a primit o directoră nouă în locul regretatei Aurelia Solomon, — cum scrie »Unirea«, pe d-șoara Elisa Bodocan, fostă învățătoare la școlile noastre, și în timpul din urmă novită și profesoară la institutul călugărițelor din Strigon, a fost numită directoră la internat și profesoară la școala civilă de fetițe. Celea mai frumoase nădejdi să leagă de noua directoră.

Balsamul farmacistului A. Thierry și alifia centifolia. Cu deosăbire în timpul călduros de vară și în călătorie și ture servesc aceste mijloace escelent în toate cazurile. Ele sunt adevăratele ajutoare în cazuri de slăbicie și atacuri de căldură, cu deosăbire în timpul de poame și de crastaveți, când provin așa de des colică, zgârciuri, perturbații de miștare, răcirii, infecțări prin apă rea de beut etc.

Alifia e neîntrecută pentru toate răni-rile, blesurile, loviturile, plesniturele, ranele etc. Să nu primim alte fluide fără valoare și să ne adresăm pentru ori ce comande la farmacistul A. Thierry în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrun (Austria).

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« s'au mai făcut următoarele daruri: dl Pompiliu Burz, dirigentul filialei »Sentinela« din Vég szt. Mihai, din prilegiul plasării în Sibiu a băieților de țărani din Vég Szt. Mihai: Simeon Ghizeșan de învățacel covrigar și Lazar Tomici de învățacel frizer, 2 cor., Dr. Aur. Crăciunescu, prof. sem., Dr. Lucian Borcia, adv., Dr. Dem. Borcia, col. la »Tel. Rom.«, Dr. Nic. Bălan, prof. sem., Ioan Rebege, funcț. la »Albina«, Alexandru Simonescu, funcț. la comitat, Candid Popa, inv., Emil Surdu, inginer, Eugen Vancu, func. la »Albina«, Dr. Valeriu Ghibu, cand. de adv., fiecare câte 20 bani parochul Ioan Roman din Stârciu, soția sa Rozalia și fiica lor Silvia 60 bani, O. S. »Inimic«, N. N., »Culiță« fiecare câte 20 bani, Ilie Hociotă, catihet (Cluj) »Ies« fiecare câte 10 bani, ear din prilegiul întrunirii agricole, ținute de comitetul centrat al »Reuniunii rom. agricole« în comuna Șura-mică, Ioan Ciolan, Petru Ciolan, George Ludoșan și Toma Murășanu, toți economi, R. Simu, Nic. Iosif, membrii în comit. agricol, Aron Mihuleț, paroh, Nic. Tomuța, inv., Ilie Dragomir și Vic. Tordășianu, fiecare câte 10 bani.

Al 108-lea. Casariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu«, a solvit ajutoriul statutar după răposatul membru Lina Trădache, precupeață.

Acesta este al 108-lea caz de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibiene.

Cununie. Lucreția Fleșar și Georgiu Halmágyi, își vestesc cununia lor, ce să va ținea Duminecă în 21 Iulie st. n. în biserica gr.-cat din Bârcut.

Un cimiter în flacări. În cimiterul comunei Csapdi (Ungaria) s'a aprins o căpiță de fân și focul s'a estins și la crucile de lemn din cimiter, așa că o parte a cimiterului era în flacări. Căpița a fost aprinsă de un copil, care s'a jucat cu lemnușe.

Aviz școlar dela internatul »Pavelean« de băieți din Beiuș. Părinții doritori de a-și așeza pruncii lor pentru anul școlar 1907/8 în internatul »Pavelean« de băieți gr.-cat din Beiuș sunt avizați, ca până la 15 August a. c. să-și trimită petițiile la rectoratul internatului. Taxa de întreținere la an e: 280 cor. (două sute și optzeci cor.); Uniforma: 60 cor. (șasă-zeci cor.) iar taxă de înscriere va plăti fie-care elev și cei beneficiați 3 cor. Taxele să plătesc în două rate anticipative: la 1 Sept. și la 1 Febr. Au să suplice și acei tineri școlari, cari în anul trecut au fost platnici în internat. — Rectoratul.

Adunarea »Asociațiunii«. »Revista Bistriței« scrie următoarele: Cum aflăm, comitetul central al »Asociațiunii« a primit invitația făcută de despărțământul Bistrița și astfel adunarea generală a »Asociațiunii« să va ținea în Bistrița în zilele de 21 și 22 Septembrie a. c. În ședința ținută în 2 Iulie comitetul cercual în înțelegere cu fruntașii din Bistrița a luat act despre primirea invitației din partea comitetului central și a făcut dispozițiile de lipsă pentru pregătirea adunării, stabilind în trăsuri generale și programul festivităților ce să vor da. Comitetul cercual a hotărât să invite la Bistrița cu acel prilej pe dl Zaharie Bârsan cu trupa sa, să dea în sara primă o reprezentare teatrală, iar în sara a doua de serbări să va da un concert, la care să vor invita să conopereze pe lângă corul reuniunii de cântări din Bistrița și 2 dintre cântărețele noastre artiste. După concert va urma petrecere cu joc. Prima ședință să va ținea în sala festivă a casei comitatului, iar celelalte în sala cea mică dela »Geverbe-verein«.

Secția pedagogică dela seminarul »Andreas« din Sibiu, în înțelesul hotărârii sinodului archidiecezan, să organizează cu curs de 4 ani. Pentru primirea în acest curs cererile au să fie înaintate până în 1/14 August a. c. Însoțite de următoarele documente: 1 Carte de botez. 2 Testimoniu de pe anul ultim de școală, din care să se vadă, că a absolvat cu succes 4 clase gimnaziale, reale sau civile. 3 Testimoniu dela medic, că este deplin sănătos.

Comitetul societății pentru fond de teatru român a votat d-lui Zaharie Bârsan în vederea turneului întreprins în lunile de preste vară un ajutor în sumă de 1200 cor.

Roadă. Știrile, ce să scriu despre roadă sunt din câteva locuri următoarele: În comitatul Sibiiului săcara e coaptă și acum începe secerișul. Grâul ici-colea e căzut. Sămânăturile de primăvară sunt frumoase.

Pe la Arad s'a început secerișul. Roadă este cam de mijloc, 6—7 măji metrice de jugăr. Cucuruzele sunt foarte frumoase.

Pe la Orade asemenea e în curgere secerișul. Roadă e mijlocie. Ploile din urmă au ajutat mult cucuruzului.

† **Leo Tolstol**, vestitul scriitor rusesc, a răposat Marți noaptea, în vârstă de 79 de ani. Știrea aceasta nu e încă confirmată.

Secțiunile științifice-literare ale »Asociațiunii« și-au terminat lucrările în ședința a treia plenară, ținută Luni d. a. S'au primit propunerile secțiunilor, aproape toate. Notăm din ele următoarele: Membrii corespondenți în secțiunea istorică au fost aleși domnii S. Secula, profesor în Arad și căpitanul Marțian

din Năsăud. Premiul de 300 cor., pus pentru lucrarea cea mai bună literară prezentată la concurs, s'a propus a să da dlui I. Agârbiceanu, pentru novelele »Dela țară«, iar cel din anul trecut, tot de 300 coroane, dlui Z. Bârsan pentru volumul »Ramuri«. Au fost apoi recomandate »Asociațiunii« spre cumpărare pe seama bibliotecilor populare scrierile dlor Silvestru Moldovan și Iuliu Groșorean. Raportul secțiunii literare asupra tuturor lucrărilor prezentate la concurs, cetite de dl ref. And. Bârsanu, a fost o lucrare foarte frumoasă, și a fost ascultat cu viu interes. S'a decis editarea unei biblioteci pentru tinerime, iar cu ținerea conferinței la adunarea generală din acest an a »Asociațiunii« a fost încredințat dl Grigorie Pletosu, din secț. școlară. Revista populară »Țara Noastră« a fost trecută în editura și proprietatea dlui Octavian Goga, iar în revista »Transilvania« s'a decis să se publice, afară de anale, și text științific-literar.

Protopop al tractului Zărnești a fost întărit de consistorul gr.-or. din Sibiu dl Ioan Hamsea, paroch în Râșnov.

Rugăm pe tubiții noștri cetitori cari sunt în restanță cu plata de abonament a-și renou în curând abonamentul, ca să nu fim siliți a le opri trimiterea foatelor.

Casă cu 100 etaje. »Compania metropolitană« din New-York a început zidirea unei case cu 47 etaje, care va avea o înălțime de 197 metri; ea va fi deci casa cea înaltă de până acuma.

Dar un oare-care Edward Mauphy, arhitect municipal din New-York, a făcut planul unei case și mai înalte, cu 100 caturi și, după spusele lui, această casă va fi o casă ideală, de oare-ce în ultimele caturi să va putea face o adevărată cură de aer, ca pe munte.

La examenul de maturitate dela gimn. din Năsăud au reușit următorii tineri: A. Ungur, Valeriu Candale, Victor Coșbuc, L. Onea, Petru Cheresteș, Oct. Mărcuș, Sev. Mureșian, Ana Șimon, Lazar Seni, Ier. Anisiu, Al. Boboia, Aur. Bodea, I. Cheresteș, Val. Ciurdărean, I. Filip, T. Laza, Fl. Matei, M. Mendel, Silviu Popa, Gavril Puica, Emil Seni, V. Zinveliu, Val. Boca, I. Buta, Aur. Monda. Repetesc examenul din 1 studiu 5, din mai multe 1 student.

Jurământul învățătorilor. Zilele aceste au depus jurământul învățătorii, în înțelesul legii școlare a lui Apponyi.

Petrov executat. Am vestit că Petrov ucigașul ministr. Petcov, a fost osândit la moarte. Principele Ferdinand n'a grațiat pe condamnat dând curs liber justiției. Pe actul de grațiere principele a scris cu mâna proprie cuvintele: »Pentru un astfel de ticălos nu există grațiere«.

O mică schimbare a legii dărilor. Ministrul de finanțe Wekerle a prezentat dietei un proiect de lege, prin care cei cari plătesc dare fundamentală dela 10 coroane în jos, sunt scutiți de darea de câștig clasa II, cei cu dare fundamentală dela 10—40 cor. plătesc numai 2 cor. dare de câștig clasa II, iar cei cu dare fundamentală dela 40 cor. în sus plătesc 4—6—8 cor. dare de câștig clasa II.

Producțiuni și petreceri.

IN SALIȘTE.

Tinerimea din Săliște va aranja Duminecă. în 29 curent un maial, în beneficiul fondului copiilor săraci, la Netedul, la caz de

timp nefavorabil în pavilionul comunei pentru dans. Se va juca călușerul și bătuta.

IN CIANUL-DEȘERT.

Tinerimea română din jurul Turzii aranjează o Petrecere de vară Duminecă în 28 Iulie st. n. a. c. în școala gr.-cat. din Cianul-deșert (P. Csán) cu ocaziunea adunării generale a despărțământului XXIII Turda al »Asociațiunii«. Venitul petrecerii e merit pentru școala gr.-cat. din P. Cian.

IN ICLĂNZEL.

Tinerii universitari Din Câmpie aranjează un concert urmat de dans, cu prilejul Adunării generale a desp. XXV. (Ludoș) al »Asociațiunii« în 4 August st. n. a. c. în sala școalei gr.-cat. eventual în caz de timp favorabil în curtea școalei din Iclânzel (gara Radnóth) în favorul bisericei din Iclânzel.

Programm: 1 E. Ketterer: »Galop de Concert« pentru pian la 4 mâni, exec. de D-șoarele Relly Boer și Selma Rössler. 2. Declamare de D-șoara Valeria Maior 3. a) »Nu me abandona« Română, b) Fr. Lehár: »Valsul Sirenelor« Quintett de viole. 4. Ch. de Bériot: Melodies italiennes »Non giova il sospirare« solo de violina exec. de dl Victor Muntean, acomp. de pian d-șoara Emilia Orbean. 5. S. C. Dan cetește din lucrările proprii. 6. Sarasate: »Faust« fantzie, solo de violina, de dl Victor Muntean. 7. A. Gisser: »Nobles Passions« Ouverture. quintett de viole.

Prețul bucatelor.

IN BUDAPESTA.

Grâu maja metrică, frumos cor. 23.65. Grâu maja metrică, mijlociu cor. 22.30. Grâu maja metrică, mai slab cor. 21.30. Secară, maja m. cor. 16.80—17.15. Orz maja m. cor. 13.55—14.40. Cucuruz maja m. c. 12.20—12.30. Ovăs, maja m. cor. 15.65—16.20 Rapiță, maja m. cor. 33.90—34.70.

IN LUGOJ.

Grâu prima calitate cor. 17.50. Grâu de mijloc cor. 18.20. Săcară prima calitate cor. 15.—. Săcară de mijloc cor. 13.40. Orz prima calitate cor. 14.—. Orz de mijloc cor. 13.50. Ovăs prima calitate cor. 14.—. Ovăs de mijloc cor. 13.20 Cucuruz prima calitate 12.—. Cucuruz de mijloc cor. 11.60 Mazăre cor. 48.—. Linte cor. 80.—. Fasole cor. 32.—. Cartofi cor. 6.—.

Să penta căpăta în tot locul

Kalodent

88 22—42 a lui Sarg

oremă de dinți neincunjurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

V. N. în M. Credem, că se poate publica, dar întâiu trebuie să o cetim.

Z. A. în F. p. Trimite restul cu aviz postal sau în mărei postale, în un plic.

Nr. 246. Pământul e al aceluia, pe a cărui nume e intabulat. Altcum întreabă pe un avocat.

P. P. în S. m. Primit și foaia vă merge.

N. M. în F. Am primit și este în regulă.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografiei« Henric Moltșaj

Specialități-preservedive
original franceze și ame-
ricane de gumi.

Recomandate de medici!
Garantate ca sigure!

Beșici de gumi și de Pește
în pachetare originală! Prețul
per duzină Cor. 2, 4, 6, 8, 10, 12.

Novitate senzațională!

„Silk Finish Nevertear“

Gumi de mătase original
american.

Iotrece în fineță, siguritate și
elasticitate toate cele de până
acum!

Prețul per duzină Cor. 8—12.

(De imitații să ne ferim!)

Bouts-americains (scurt) per duzină 6, 8, 10 Cor.
Mijloc de scutire pentru dame, după prescripția
medicală, Pessarum oclusivum, după profesorul Men-
singa 3—5 Cor. instrument de introducere la el 3
Cor. Burete de siguranță pentru dame per duzină
6—12 Cor.

Nou! Auto Vaginal Spray, recomandat **Nou!**
de medici, specialitatea igienică
cea mai sigură și mai comoadă pentru dame
Prețul 15 Cor.

Bidete, sprizuri pentru domni și dame!
irigatoare etc. cum și toți articli igienici aparțină-
tori îngrijirii și confortului bănavilor, cu prețurile
originale de fabrică.

Cereți gratis și franco lista de prețuri cea mai
nouă detaliată a fabricii.

I. KELETI BUDAPESTA IV.
Korona-herzegutca 17.
Infinitată în anul 1868.

Espedarea cea mai directă! Scri-
sorile de comande să nimicesc.

Ficine, care comandă și să provoacă la acest inserat
primește la cumpărarea articlilor de gumi 20% rabat.
97 A 3—18

Atelier pentru
Zugrăvitură bisericească
și
Pictură de firme.

GEORGE BENDORFEAN
ZUGRAV

— Sibiu —
Hermannsplatz Nr. 3.
lângă Cásarma cea mare.
156 2—15

Cărți postale ilustrate cu

Sport _____

Flori _____

Artistice _____

Peisage _____

Porturi populare _____

și

Cărți postale umoristice

în asortiment foarte bogat.

Tipografia MELTZER

SIBIU

Strada Măcelarilor Nr. 12.

Revânzătorii capătă rabat.

I Traverse și fer U

tevi de fer, fer pentru chei (la ziduri), papă de coperiș,
place de izolat, cement, ășătură de trestie pentru stuca-
tură, împletituri de sârmă și alte materialuri pentru zidit.

Carol F. Jickeli,

Sibiu.

130 8—10

Esposiția Națională română în București 1906. Medalia de argint.

premiat mai departe și în Budapesta, Timișoara, Sibiu.

CAROL F. WACHSMANN

fabrică de mașini agricole

Sibiu, — Nagyszeben.

recomandă la p. t. economi și agricultori:

153 4—6

Mașini de treerat cu mâna sau cu manejiu pentru cai,
Vânturători (moară de curățit) Nr. 5 și Sistem Backer,
Pluguri schimbători,
Pompe pentru fântâni de fer și de aramă etc.

Corespondența în limba română.

Garnituri de mașini de îmblătit prima calitate, mâuate
cu locomobile (motoară) de vapor și de benzin, să ca-
pătă în prețuri ieftine, pe plătiri și în rate favorabile la:

SAM. WAGNER

Prima turnătorie de fer Sibiană, fabrică de mașini agricole,
atelier de mori și prăvălie de fer.

Sibiu (Nagyszeben) Târgul fânului Nr. 1.

Tot acolo să primește ca practicant un băiat dintre fa-
milie bună, având școală corâspunzătoare.

160 1—4

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

3 24—52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii),
asigurescă în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și esplosiune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asi-
gurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: 4 Capitale asigurate asupra vieții:
84,975.294 coroane. 9,293.195. coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,295.120-15 e. pentru capitale asig pe viață 3,760.810.21 e.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajiu I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela
subagenții din toate comunele mai mari.

Noroc!

in loc de 3 fl. 50.
numai 1 fl. 95.

costă un orologiu frumos de buzunar Anker-Remontoir de argint-Gloria cu plombe, cu mers de 30 ore, mașinaria prima, cu căsuța gravată frumos, împreună cu arătător de secunde și lanț frumos aurit sau argintat, cu jonjou cu mers precis, numai cu 1 fl. 95.

Mai departe ofer un orologiu aurit remontoir, mașinaria prima elvețiană, 80 ore mers, împreună cu lanț frumos aurit, numai cu 3 fl pentru fiecare orologiu garanță în scris de 2 ani.

Espedare cu iambursă prin

Esport de orologe a lui Kohan
Cracovia Nr. 46. 123 4-4

Pentru-ce nu convine să trimit banii numai decât.
Primit multe comande ulterioare.

Carol Albert

croitor de cavaleri

Sibiu

Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

● ● noutățile ● ●

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, cu deosebire deposit mare de stofe englezești, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte, precum: Sacko, Jaquete, frăcuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

In casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

159 43-52

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului
cele mai noue stofe de primăvară în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stofe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu îmi permit a atrage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

In casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

27 24-

PRAFUL-TIRGRAM,

este singurul mijloc, care pustiește rapid și radloal toate insectele; în sticlă să capătă cu 30—60 bani, 1 și 2 coroane.

TINCTURA TIRGRAM

numai contra stelnțelor, în sticle să capătă cu 40—80, 120, 260 și 5 cor. în toate dreghețile mai bune, în băcăni și în neguțătorii de văpsele, unde sunt afișate placate tirgram. Să ne

notăm numele: »TIRGRAM« Fabrioa: Bpesta,

IV. strada Károly-utoza I.

159 1-20

I. CORNEL DEMETER

farmacist în SZÁSZVÁROS.

PREPARATE MEDICINALE

Conținutul medicamentelor de mai jos sunt folosite de cei mai renumiți profesori și medici și sunt recunoscute de cele mai bune!

Dolicin contra tusei, răgușelei, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catharului, astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei seci. La copii și copile contra tusei măgărești are efect admirabil. »Dolicin«-ul are efect bun asupra apetitului și întărește corpul, iar flegma o dizolvează și astfel mai ușor să-și rupe. Ferbințele și esudatul de noaptn înceată; mărește greutatea corpului și deci contribuie mult la însănătoșire. Prețul 1 Cor. 20 fil și 2 Cor.

Prav contra durerii de cap. Foarte bun și în cazuri de influență. Prețul 1 Cor.

Capsic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatizmului, răcelilor de cap, dinți și nervii, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul 1 Cor. 20 fil. și 2 Cor. — Modul întrebunțării: Părțile corpului unde să simt dureri, să freacă bine seara, apoi să așează în pat și să acopere bine.

Centarin contra morburilor de stomach, precum la lipsa de apetit, mistuirea rea, catharul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, zgârciurile cele mai grele: leac sigur! Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 Cor. 20 fil. și 2 Cor.

Laxon. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburii, precum palpitatea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de inchiderea scaunului, numai decât să comande „Laxon“ purgativ. Prețul 1 Cor.

Kaljodsarsapari. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la sifilis. morburile tinerețelor, precum la răgușală sifilitică, durere de oase, excese și bube-zgrăbunțe pe față, nas sau pe ori-ce parte a corpului, — ba chiar și la ranele sifilitice 1 sticlă 2 Cor. Esență contra bătăturilor (ochi de găină) 80 fil. Prav contra opăritului la copii. 60 fil. Prav contra asudatului la mâni și picioare, 60 fil. Unsoare contra riielor. Cu efect sigur și rapid, 1 Cor. 20 fil. Picuri pentru ochii. Are efect sigur în privința conservării și vederii ai ochilor. Aceasta întărește ochii, slăbiți delătorează roșiala, și ce'or slabi de vederi le întărește vederea. 70 fileri. Pilule laxativ purgative. La caz de încuierea scaunului și regularea acestuia, 70 fil. Demibrom, contra insomniei (la amețeli de cap) și neliniște nervoasă, 2 Cor. 60 fileri. Unsoare de casă. Mijloc probat în contra tuturor ranelor, precum sunt bube, umflături, pecingini și alte rane, 1 Cor. Liq. de fer. La copii și la mari contra anemiei, slabi de sânge, slabi de corp — și rămași în dezvoltare. Contra palidități la față. Prețul 2 Cor.

Pentru insecte. Pravuri pentru pureci și alte insecte, 20, 40 fileri. — Pentru stelnțe 40. 80 fileri. Contra molilor, 1 pachet 40 fileri. — Hârtie de muște, 10 fileri.

Syrup de zmeură: Un coli poștal de 5 chilo 6 Cor. 50 fileri.

158 1-

La toți proprietarii, economii, morarii etc.

O forță de lucrare bună, ieftină și sigură ofere

locomobilele original „Otto Petrolin“.

Sunt neîncunjurat de lipsă la treerat!

157 2-28

Gata imediat pentru lucrare! Nu sunt scânteii! De aceea nu e pericol de foc! Nu să recere mașinist cu esamen! In Transilvania și Ungaria la dorință să pot vedea puse în lucrare »locomobile Otto« ale noastre.

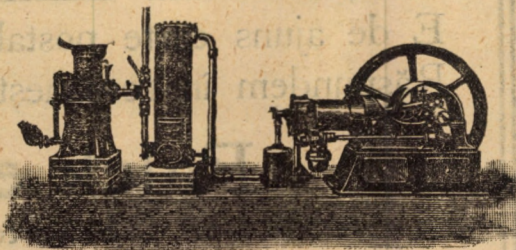

„Motoarele Otto“ originale în legătură cu întocmirile de Gaz sugativ

după sistemul nostru. Cea mai ieftină forță de lucrare pe lângă întrebunțare de cărbuni, bruni sau cocs de gaz, kaumagit sau cărbuni de lemn, ca material de foc.

Preste 150.000 de forță de cai!
pusă în lucrare de astfel de întocmiri ale producției noastre.

Motore Rohol!

Langen & Wolf,

fabrică de motoare

VIENA X. Laxenburgerstr. 53.

Representanț general

Andrieu Török

fabrică de masini, în SIBIU.

Nr. 672/007.

151 1-1

Publicațiune.

Comuna Veștem predă în întreprindere renovarea temeinică a edificiului crâșmei comunale pe calta licitațiunii minuende, ce să va ținea la 21 Iulie 1907 st. n. la 3¹/₂ ore p. m. în cancelaria comunală din loc. Prețul strigării 4252 cor. 33 fil. Vadiu 10% oferte în scris, provăzute cu vadiul recerut, sigilate să primesc până la începerea licitațiunii. Condițiunile, preliminarul și planul referitor să pot vedea în cancelaria comunală din loc în orele oficioase.

Veștem, la 25 Iunie 1907.

Primăria.

Cheag natural in formă de praf.

Important pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru închegarea laptelui, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de închegare de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viței. El este absolut liber de fetide, colorante sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebuintate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai copetenti în brânzături cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge. Singura vânzare de cheag natural de-ai lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galiția, Bucovina și Ardeal la

M. LINDEMANN, agentură
Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a cere dela 57 16-20
M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

Liniment. Capsici comp.,
substituire pentru
Anker-Pain-Expeller.

La cumpărarea acestui mijloc de fricțiune recunoscut de escelent și alinător de dureri, care se capătă în toate farmaciile, să ne uităm întotdeauna după marca „Anker” și după firma „Richter”.

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, hidroterapie națională, cură de zăr și lapte

DORNA

in Carpații Bucovinei

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței-aurie, 14 ore depărtare dela București și 11 ore depărtare dela Liov.

Palate monumentale de cură, apaducte din izvoare alpine, canalizație, lumină electrică, cale pentru biciclete, de două-ori pe zi concerte ale muzicii militare dela regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, călare și plute. Succese splendide la boale de nervi, boale femeiești și cele de inimă, la anemie arteriosclerosă și exodate. Prospecte gratis. Informațiuni medicale să pot lua la medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel.

120 10-15

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposît și confecționare de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 118 46-52

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Piața mare Nr. 3-5.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,
scutite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-ungară, să pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra intabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

Ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

Inchirierea de resorturi de case de fer

(săfe depeșite), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 4 14-26

Informațiuni amenunțite să dau cu bunăvoință și fără spese.

Preluare de local!

Am onoare a face cunoscut p. t. public că am preluat restaurantul bine cunoscut al lui

Iuliu Pankiewicz

aflător în centrul orașului, (strada Armbruster) și-l voi conduce mai departe sub firma

Restaurațiune la Teiu.

Să s-rvește plăcuta bere Doppelmärz a lui Dreher, cum și berea Kronen de Dreher (à la Pilsen) și vinuri bune curate. Totodată voi fi cu deosebită atenție asupra culinei, și îmi voi da silința a îndestulii pe prea stimații mei oaspeți prin servirea de mâncări foarte gustoase.

Restaurațiunea cuprinde grădina mare umbroasă și localitățile spațioase parter. Tot asemenea stau la dispoziție în etagiu pentru societăți restrânse și pregătiri mai mari sala mare și o odaie separată drăguță.

Asigurând un serviciu prompt și atent, rog sprijinul onor. public și semnez

Sibiu, 1 Iunie 1907.

Cu distincă stimă

S. H. Landmann.

137 6-

În 6 zile

la

America

Transport de persoane

în

America de nord, Canada și Argentina.

Cereți clarificări.

E de ajuns carte postală.

Răspundem în românește.

Falck et Comp.

Secția românească.

Hamburg

Strada Raboisen Nr. 30.

154 8-13

Cerneala de imprimat E. T. Gleitsmann, Drezda-Budapesta.